

NOTAT

Til ministeren

11. december 2012

Kommenteret høringsnotat over udkast til lovforslag om ændring af lov om ophavsret

Kulturministeriet sendte den 29. oktober 2012 et udkast til lov om ændring af lov om ophavsret (forlængelse af beskyttelsestiden for udøvende kunstnere, ret til at hæve aftaler, ret til årligt supplerende vederlag mv.) i høring med frist den 16. november 2012.

Lovforslaget har til formål at implementere dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/77/EU af 27. september 2011 om ændring af direktiv 2006/116/EF om beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder (direktivet).

Frem til den 23. november 2012 afgav 30 organisationer mv. høringssvar. Se bilag I.

Følgende høringssvar udtrykker generel støtte til lovforslaget og til forlængelsen af beskyttelsestiden for udøvende kunstnere: Samrådet for Ophavsret, KODA, Dansk Artist Forbund, Dansk Musiker Forbund, Gramex, IFPI Danmark, Dansk Skuespillerforbund.

Følgende høringssvar udtrykker utilfredshed med direktivets vedtagelse og derfor også med lovforslagets indhold: Den Kristne Producentkomité (DKPK), Danske Idebaserede Lokale Elektroniske Medier (DILEM), Finn Årup Nielsen (Wikipedia-skribent), DR, Det Kongelige Teater.

I det følgende redegøres for hovedsynspunkterne i de modtagne høringssvar med relation til lovforslaget. Notatet kommenterer derfor ikke på de høringssvar, som er kritiske overfor vedtagelsen af EU-direktivet i sin helhed, men som ikke har konkrete bemærkninger til selve lovforslaget.

Der henvises herudover til de vedlagte høringssvar.

1: Harmonisering af beskyttelsestiden for musikstykker med hertil knyttet tekst.

Samrådet for Ophavsret og KODA støtter i deres respektive høringssvar, at harmoniseringen af beskyttelsestiden for musikstykker med hertil knyttet tekst alene vedrører beregningen af beskyttelsestiden. De to bidrag (hhv. musik og tekst) vil fortsat nyde beskyttelse som to selvstændige værker blot med den ændring, at den reviderede beregning af beskyttelsestiden også finder anvendelse, når bidragene anvendes hver for sig. For at tydeliggøre dette foreslår KODA, at der i afsnit 2.3. i lovforslagets bemærkninger indsættes "for de to værker".

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet tager KODAs høringssvar til efterretning og vil foretage den foreslåede justering i afsnit 2.3. i lovudkastets bemærkninger.

2: Forlængelse af beskyttelsestiden for udøvende kunstneres ret til lydoptagelser af fremførelser fra 50 år til 70 år.

2.1. Betaling af vederlag til arvinger

Den Kristne Producentkomité (DKPK) og Danske Idebaserede Lokale Elektroniske Medier (DILEM) anfører i deres høringssvar, at de ikke ønsker at betale vederlag til udøvende kunstneres arvinger for brug af beskyttede værker og fremførelser.

Kulturministeriets bemærkninger

Beskyttelsestidens længde og dermed perioden, hvor der skal betales vederlag for brug af en lydoptagelse, er fastsat gennem internationale regler og EU-regulering. Det fremgår af disse regler, at der skal betales vederlag i hele beskyttelsestiden, uanset om den udøvende kunstner måtte dø inden beskyttelsestidens udløb. Derfor er det ikke muligt at afskære arvinger fra retten til vederlag, når den udøvende kunstner er død og beskyttelsestiden endnu ikke er udløbet.

2.2. Forlængelse af beskyttelsestid er et problem for sociale medier

Finn Årup Nielsen (Wikipedia-skribent) anfører i sit høringssvar, at sociale medier som Wikipedia ofte indeholder værker, hvor beskyttelsestiden er udløbet, og som derfor frit kan anvendes, da de er i såkaldt public domain. En forlængelse af beskyttelsestiden vil ifølge Finn Årup Nielsen betyde, at en stor mængde værker, som er i public domain i dag, vil blive genoplivet.

Kulturministeriets bemærkninger

Beskyttelsestiden for udøvende kunstneres ret til lydoptagelser af deres fremførelser bliver forlænget fra 50 år til 70 år som følge af lovforslaget. Det fremgår af lovforslagets overgangsbestemmelser, at forlængelsen kun vedrører lydoptagelser, som er beskyttet på tidspunktet for lovens ikrafttræden. Udløbne rettigheder vil således ikke blive genoplivet som følge af den forlængede beskyttelsestid.

Lovforslaget harmoniserer imidlertid også beregningen af beskyttelsestiden for musikstykker med hertil knyttet tekst, hvor begge bidrag er skabt specifikt til hinanden. Denne harmonisering kan i visse tilfælde føre til genoplivning af visse rettigheder, idet beskyttelsestiden fremover skal beregnes fra den længstlevendes dødsår. Derfor fremgår det af lovforslagets overgangsbestemmelser, at udnyttelseshandlinger, som er sket inden lovens ikrafttræden, ikke bliver berørt af lovændringen. Lovforslaget vil således ikke kriminalisere de personer, som har udnyttet værker, hvor beskyttelsestiden er udløbet inden lovens ikrafttræden.

2.3. Ændring af ophavsretslovs § 75 i lyset af den forlængede beskyttelsestid.

Dansk Artist Forbund (DAF) og Samrådet for Ophavsret udtrykker støtte til lovforslaget. I forbindelse med forlængelsen af beskyttelsestiden for udøvende kunstnere foreslår DAF og Samrådet for Ophavsret, at den gældende ophavsretslovs § 75 (ideelle rettigheder for skabende kunstnere efter udløbet af disses ophavsrettigheder) udvides, så også udøvende kunstnere sikres ideelle rettigheder moral efter udløbet af beskyttelsestiden.

for den udøvende kunstners rettigheder. Forslaget begrundes med et ønske om at skabe ligestilling mellem udøvende og skabende kunstnere.

Kulturministeriets bemærkninger

Skabende og udøvende kunstners rettigheder reguleres forskelligt på en række områder, fordi hhv. den skabende kunstners værker og den udøvende kunstners fremførelser er forskellige i karakter. Samtidig vil Kulturministeriet henvise til bemærkningerne til lov om ophavsret, Lov nr. 395 af 14/6 1995, hvori et lignende forslag blev afvist, da der ikke var påvist et tilstrækkeligt behov for en beskyttelse af udøvende kunstners ideelle rettigheder efter beskyttelsestidens udløb.

3. Ret til at bringe en overdragelsesaftale til ophør

3.1. Særlig klareringsmulighed for den udøvende kunstner.

Lovforslaget giver mulighed for, at en udøvende kunstner under visse omstændigheder kan bringe en aftale om overdragelse af rettigheder til ophør med henblik på, at den udøvende kunstner selv kan udnytte de tidligere overdragne rettigheder. Hvis der medvirker flere udøvende kunstnere på en lydoptagelse, har samtlige udøvende kunstnere rettigheder til lydoptagelsen. Ofte vil alle rettigheder blive overdraget til fremstilleren af lydoptagelsen. Hvis en eller flere udøvende kunstnere anvender den i lovforslaget fremsatte mulighed til at bringe aftale om overdragelse af rettigheder til fremstilleren til ophør, kan disse udøvende kunstnere få deres egne rettigheder tilbage. Hvis en af de udøvende kunstnere herefter ønsker at gøre lydoptagelsen offentlig tilgængelig, fx på internettet, er det en forudsætning, at denne kunstner indhenter samtykke fra de øvrige medvirkende. Dette krav om samtykke følger af de almindelige ophavsretlige regler om brug af beskyttede lydoptagelser.

Dansk Musiker Forbund (DMF) og Dansk Artist Forbund (DAF) anfører i deres høringsbreve, at det kan overvejes, om der bør etableres en særlig klareringsmulighed, som kan gøre det mere enkelt for de udøvende kunstnere at anvende lydoptagelser i praksis, hvor mange udøvende kunstnere medvirker i samme fremførelse.

Kulturministeriets bemærkninger

Anvendelse af en lydoptagelse af en fremførelse fx offentliggørelse på internettet, forudsætter at alle involverede rettighedshavere har givet samtykke hertil. Såfremt der er mange rettighedshavere til en enkelt lydoptagelse, kan det potentielt være en udfordring at få indhentet tilladelse fra alle rettighedshaverne.

Indførelse af en særlig klareringsmulighed for udøvende kunstnere er en væsentlig ændring af den nuværende ophavsretlige regulering. Kulturministeriet finder derfor ikke på nuværende tidspunkt anledning til at indføre en særlig klareringsmulighed i tilfælde, hvor en udøvende kunstner ønsker at udnytte en lydoptagelse, hvorpå flere udøvende kunstnere medvirker. I sådanne tilfælde må udøvende kunstnere på lige vilkår med andre rettighedshavere indhente samtykke fra alle involverede rettighedshavere før lydoptagelsen udnyttes.

3.2. Pligt for fremstilleren til at udlevere original master-optagelse

Dansk Artist Forbund (DAF) anfører i sit høringssvar, at det bør følge af den foreslåede § 66 a, at fremstilleren af lydoptagelsen er forpligtet til at stille den originale master-lydoptagelse til rådighed for den udøvende kunstner, i det omfang denne fortsat er i fremstillerens besiddelse.

Kulturministeriets bemærkninger

Det følger af den foreslåede § 66 a, at den udøvende kunstner kan bringe en aftale om overdragelse af rettigheder til fremstilleren af lydoptagelsen mod betaling af et engangsvederlag til ophør, vil fremstilleren af lydoptagelsen ikke udnytter de overtagne rettigheder i overensstemmelse med § 66 a.

Hvis en overdragelsesaftale bliver bragt til ophør efter § 66 a, så indebærer det dels, at de overtagne rettigheder falder tilbage til den udøvende kunstner og dels, at fremstilleren af lydoptagelsen egne rettigheder til lydoptagelsen helt bortfalder.

Beskyttelsestidsdirektivet indebærer ikke en pligt til, at fremstilleren skal udlevere evt. originale master-lydoptagelser. Desuden skal det bemærkes, at selvom fremstilleren af lydoptagelsen ikke har ophavsrettigheder mv. til master-lydoptagelsen, så kan fremstilleren fx fortsat have den fysiske ejendomsret til master-lydoptagelsen.

Ophavsretsloven regulerer alene ophavsrettigheder og andre rettigheder i form af udøvende kunstneres og fremstilleres rettigheder. Den fysiske ejendomsret reguleres ikke i ophavsretsloven. På den baggrund finder Kulturministeriet ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at indføre en pligt til at udlevere originale master lydoptagelser i ophavsretsloven.

3.3. Præcisering vedr. ophør af aftaler om delvis overdragelse

Dansk Artist Forbund (DAF) anfører i sit høringssvar, at fremstilleren af lydoptagelser ikke nødvendigvis har erhvervet alle rettigheder til en lydoptagelse, fx rettigheder til tilrådighedsstillelse. I så fald vil et varsel fra den udøvende kunstner i medfør af § 66 a, stk. 2, ikke kunne give fremstilleren ret til at udnytte de ikke-erhvervede rettigheder. DAF anfører, at dette bør præciseres i bemærkningerne til lovforslaget.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet tager DAFs bemærkning om delvis erhvervelse til efterretning. Kulturministeriet vil derfor foretage følgende tilføjelse til lovforslagets bemærkninger i afsnit 5.3, s. 14 ff.: "Fremstilleren af lydoptagelsen erhverver nødvendigvis ikke alle den udøvende kunstners rettigheder. Såfremt fremstilleren af lydoptagelsen ikke har erhvervet fx rettigheder til tilrådighedsstillelse, kan denne i sagens natur ikke foretage en udnyttelse af lydoptagelsen i form af en tilrådighedsstillelse. Fremstilleren af lydoptagelser kan kun forpligtes til at foretage udnyttelseshandlinger, som fremstilleren har erhvervet rettigheder til. I tilfælde af delvis overdragelse, kan ophør af overdragelsesaftalen ikke bero på, at fremstilleren af lydoptagelsen undlader at foretage en udnyttelse, som fremstilleren ikke har erhvervet rettighederne til at foretage."

Se desuden bemærkninger nedenfor i afsnit 3.6. og afsnit 3.7.

3.4. Varslingsperiode på 6 måneder frem for 1 år.

Gramex udtrykker i sit høringssvar støtte til lovforslaget, men undrer sig over den varselperiode på 1 år, som lovforslaget fastsætter i medfør af § 66 a, stk. 2. Gramex henviser til, at den gældende ophavsretslov i § 54 fastsætter, at en overdragelsesaftale under nogle nærmere omstændigheder vil kunne bringes til ophør med 6 måneders varsel. Derfor henstiller Gramex, at varslingsperioden i den foreslåede § 66 a, stk. 2, indskrænkes til 6 måneder.

Kulturministeriets bemærkninger

Varslingsperioden i den foreslåede § 66 a, stk. 2, er på 1 år, da dette udtrykkeligt følger af direktivet. Kulturministeriet finder det derfor ikke muligt at indskrænke varslingsperioden til 6 måneder.

3.5. Fortolkning af lovforslagets § 66 a, stk. 1, nr. 1 "salg i tilstrækkelig grad" Gramex anfører i sit høringssvar, at det som fremtidigt fortolkningsbidrag bør fremgå af lovudkastets bemærkninger i hvilket omfang og hvilke tilgængelighedsformer, der kan medføre, at et eksemplar af en lydoptagelse er udbudt til salg i tilstrækkelig kvalificerende grad.

Kulturministeriets bemærkninger

Det fremgår af afsnit 5.3. i lovudkastets bemærkninger, at "Udbud af eksemplarer af lydoptagelsen til salg i tilstrækkelig omfang skal ske i overensstemmelse med Romkonventionens definition i art. 3, litra d, hvorefter "udgivelse" har fundet sted, når en lydoptagelse i et passende antal eksemplarer er gjort tilgængeligt for almenheden. Der kan ikke stilles krav om, at fremstilleren skal sælge et bestemt antal eksemplarer, men alene udbyde disse til salg og derigennem at tilgængeliggøre lydoptagelsen." Det vil til enhver tid være en konkret vurdering, hvornår en udgivelse er gjort tilgængelig i et passende antal. Denne vurdering baseres på de konkrete omstændigheder i den givne sag, og vurderingen foretages i sidste ende af domstolene. Kulturministeriet finder ikke anledning til at fastsætte rammer for domstolenes vurdering, som ligger udover det, der fremgår af Romkonventionens bestemmelser.

3.6. Lovforslagets anvendelse på public service radio- og tv-foretagender

Det fremgår af DRs (Danmarks Radio) høringssvar, at DR ikke støtter direktivets vedtagelse, men har taget til efterretning, at direktivet er vedtaget og nu skal implementeres. DR er betænkelig ved, at lovforslaget lægger op til, at de foreslåede bestemmelser i § 66 a, 66 b og 66 c også finder anvendelse i forhold til radio- og tv-foretagender. Ifølge DR er formålet med direktivet at regulere forholdet mellem en udøvende musiker og en fonogramproducent, når det gælder den kommercielle udnyttelse af lydoptagelser. DR er bekymret for, hvorvidt DR vil miste muligheden for at genudsende og genanvende sine arkivproduktioner. DR også, at Kulturministeriet bør undersøge, hvorledes andre medlemslande håndterer denne problemstilling.

Endelig påpeger DR i sit høringssvar, at det vil være problematisk, hvis DR mister sine producentrettigheder til eget arkivmateriale, som følge af, at en overdragelsesaftale bringes til ophør. Afslutningsvist anfører DR, at lovforslaget anvender udtrykket "at hæve en aftale" mens lovforslagets bemærkninger anvender udtrykket "at bringe en aftale til ophør". DR foreslår en ensartet sprogbrug.

Kulturministeriets bemærkninger

Direktivet finder anvendelse på alle optagelser af fremførelser i form af lydoptagelser, fx musikoptyagelser, radiooptagelser, lydbøger mv. Direktivet giver ikke mulighed for at undtage bestemte typer af lydoptagelser og giver heller ikke mulighed for at undtage bestemte typer af fremstillere af lydoptagelser. På den baggrund må Kulturministeriet fastholde, at radio- og tv-foretagender også er omfattet af direktivet og dermed lovforslagets bestemmelser, når de agerer som fremstillere af lydoptagelser.

Kulturministeriet har under udarbejdelsen af lovforslaget været i løbende dialog med flere medlemslande, herunder Storbritannien og Sverige, som ikke har planer om at undtage radio- og tv-foretagender fra de lovbestemmelser, som vil implementere direktivet i nationale regler.

Kulturministeriet tager DRs bemærkning vedr. ensartet sprogbrug til efterretning og justerer lovforslaget og bemærkninger til i overensstemmelse hermed.

Se desuden nedenfor i afsnit 3.7. om DRs arkivmateriale.

3.7. Lovforslagets betydning for DRs arkivmateriale

Lovforslaget omfatter alle fremstillere af lydoptagelser, herunder radio- og tv-foretagender, fx DR, som fremstiller lydoptagelser i form af koncertoptagelser, radio-programmer etc. Fordi DR er omfattet af lovforslaget, kan DR også blive mødt med et krav fra udøvende kunstnere, som har overdraget sine rettigheder til DR, om at overdragelsesaftalen bliver bragt til ophør, såfremt DR ikke udnytter de overdragne rettigheder enten ved at udbyde eksemplarer af lydoptagelsen til salg eller ved at gøre lydoptagelsen tilgængelig on-demand.

For at undgå at en overdragelsesaftale bliver bragt til ophør, følger det af lovforslaget, at fremstilleren af lydoptagelsen (DR) har 1 år til at iværksætte begge udnyttelseshandlinger. Dette forudsætter i sagens natur, at DR har erhvervet rettighederne til at foretage begge udnyttelseshandlinger, jf. ovenfor i afsnit 3.3.

Flere høringssvar påpeger, at det ikke falder indenfor DR's nuværende virkeområde, at udbyde lydoptagelser til salg. Bl.a. stiller DR og Gramex i sine høringssvar spørgsmål ved, om det vil være foreneligt med DR public service forpligtelser og DR's natur, at DR skal udbyde sine offentliggjorte lydoptagelser til salg. Ligeledes påpeger Dansk Skuespillerforbund, Dansk Musiker Forbund samt Samrådet for Ophavsret i deres høringssvar, at DR's udnyttelse af lydoptagelser må ske indenfor rammerne af de individuelle og kollektive aftaler, hvori DR dels har fået overdraget dele af de udøvende kunstneres rettigheder samt aftalt rammer for udnyttelse af de rettigheder, som ikke er overdraget til DR.

Kulturministeriet

Såfremt DR har erhvervet rettighederne hertil, er det Kulturministeriets vurdering, at det ikke er i strid med DR's public service forpligtelser, at DR udbyder lydoptagelser til salg. Således udbyder DR allerede i dag udvalgte lydoptagelser til salg.

Kulturministeriet anerkender, at DRs udnyttelse af værker skal ske inden for rammerne af de individuelle og kollektive aftaler, som DR har indgået og vil indgå fremadrettet. Lovforslaget forpligter ikke fremstilleren af lydoptagelsen, fx DR, til at udføre en udnyttelseshandling, som denne ikke har erhvervet rettigheder til. For at tydeliggøre dette vil Kulturministeriet foretage følgende tilføjelse til afsnit 5.3. i lovforslagets bemærkninger: "DR kan i sagens natur ikke iværksætte en udnyttelseshandling, som DR ikke har erhvervet ret til at foretage enten gennem individuelle eller kollektive aftaler. I tilfælde af at DR ikke har erhvervet ret til at foretage fx tilrådgivningsstilling on-demand, kan ophør af overdragelsesaftalen ikke bero på, at DR undlader at foretage en sådan udnyttelse, som DR ikke har juridisk ret til at foretage."

4. Etablering af ret til årlig supplerende vederlag

4.1. Lovforslaget er intimiderende indblanding i afregningen for brug af beskyttede værker

Den Kristne Producentkomité (DKPK) og Danske Idebaserede Lokale Elektroniske Medier (DILEM) anfører i deres høringssvar, at de oplever det som intimiderende, at EU regulerer, hvorledes der skal afregnes for brugen af beskyttede værker. Derudover anfører Finn Årup Nielsen i sit høringssvar, at det er uheldigt, hvis den foreslåede § 66 b indebærer, at der skal betales årligt supplerende vederlag i al fremtid for et værk.

Kulturministeriets bemærkninger

EU-direktivet og dermed lovforslaget regulerer ikke, hvorledes der skal afregnes for brugen af beskyttede lydoptagelser, men blot at der skal afregnes. De nærmere omstændigheder, herunder størrelsen af det normale vederlag for brugen af beskyttede lydoptagelser, er privatretlige spørgsmål, som afklares ved aftaler mellem rettighedshaverne og brugerne. Lovforslaget etablerer en ret til årligt supplerende vederlag, som skal udgøre 20 % af de indtægter, som fremstilleren af lydoptagelser måtte få i den forlængede beskyttelsestid. Formålet med denne bestemmelse er at sikre, at den udøvende kunstner også får glæde af den indtægt, som evt. måtte følge af den forlængede beskyttelsestid.

Det er en forudsætning for det årligt supplerende vederlag, at fremstilleren af lydoptagelsen genererer en indtægt fra lydoptagelsen i den forlængede beskyttelsestid. Når den forlængede beskyttelsestid er udløbet, vil der ikke længere være nogen beskyttede rettigheder til værket, som derfor frit kan benyttes uden at betale vederlag til kunstneren eller indehaveren af rettighederne (fx fremstilleren af lydoptagelsen). Fremstilleren af lydoptagelsen vil ikke længere have nogen indtægt på baggrund af værket, og skal derfor ikke hensætte midler til at betale et årligt supplerende vederlag til den udøvende kunstner. Der skal således ikke betales årligt supplerende vederlag i al fremtid, hvilket fremgår af lovforslaget samt dets bemærkninger.

4.2. Ret til årligt supplerende vederlag er uoverdragelig

Finn Årup Nielsen anfører i sit høringssvar, at det strider imod de såkaldte Creative Commons licenser, at den udøvende kunstner, ifølge den foreslåede § 66b, ikke kan give afkald på sin ret til årligt supplerende vederlag. Creative Commons licenser er aftale-

baserede licenser, hvor ophavsmænd og rettighedshavere kan vælge at give fri licens til fx kommerciel udnyttelse uden at få vederlag for denne udnyttelse.

Kulturministeriets bemærkninger

Formålet med den foreslåede § 66b er at sikre, at den indtægt som måtte følge af den forlængede beskyttelsestid også kommer den udøvende kunstner, som har overdraget sine rettigheder til fremstilleren af lydoptagelser, til gode.

§ 66b finder alene anvendelse, når den udøvende kunstner har overdraget sine rettigheder til fremstilleren af lydoptagelser mod betaling af et engangsvederlag. § 66b regulerer derimod ikke, i hvilket omfang en udøvende kunstner, som har sine rettigheder i behold, ønsker at licensere brugen af lydoptagelsen af kunstnerens fremførelse fx via Creative Commons licenser.

Det er således Kulturministeriets vurdering, at den foreslåede § 66b ikke er til hinder for, at en udøvende kunstner kan vælge at licensere brugen af lydoptagelser af dennes fremførelser via Creative Commons licenser, forudsat den udøvende kunstner i øvrigt har indhentet samtykke til en sådan licensiering fra de evt. øvrige rettighedshavere, herunder fremstilleren af lydoptagelsen og ophavsmændene fx komponist og tekstforfattere. § 66b vedrører kun tilfælde, hvor den udøvende kunstner har overdraget sine rettigheder til fremstilleren af lydoptagelsen. I sådanne tilfælde, vil den udøvende kunstner under alle omstændigheder være afskåret fra at licensere via Creative Commons licenser, idet rettighederne ejes af fremstilleren.

4.3. Begrænsning af fremstillernes pligt til at udlevere oplysninger

Det fremgår af lovforslagets § 66 b, stk. 4, at en fremstiller af lydoptagelser skal, efter anmodning fra den udøvende kunstner eller den, jf. stk. 3, godkendte forvaltningsorganisation, udlevere enhver oplysning, som kan være nødvendig for at sikre betalingen af det årligt supplerende vederlag. Ifølge [IFPI Danmark](#) bør det fremgå af lovteksten, at pligten for fremstilleren af lydoptagelser til at udlevere de pågældende oplysninger efter anmodning begrænses til én gang årligt under hensyn til de administrative omkostninger.

Kulturministeriets bemærkninger

Direktivet indeholder ikke en begrænsning i hvor ofte fremstilleren af lydoptagelser skal udlevere de pågældende oplysninger efter anmodning. Lovteksten suppleres af bemærkningerne, hvori det fremgår, at "for at effektivisere administrationen af det årligt supplerende vederlag fremgår det af forslaget, at anmodningens også kan komme fra den forvaltningsorganisation, som er godkendt til at administrere det årligt supplerende vederlag. I praksis vil det være denne organisation, som har viden og overblik over hvilke informationer, det er nødvendigt at fremstilleren af lydoptagelser udleverer." På grund af direktivets ordlyd finder Kulturministeriet det ikke muligt at ændre lovteksten, således at denne udtrykkeligt begrænser muligheden for at indhente de pågældende oplysninger til én gang årligt. I lyset af det indkomne høringssvar vil Kulturministeriet udbygge de nævnte bemærkninger, så det fremgår, at det naturligvis vil stå parterne, fx fremstilleren og forvaltningsorganisationen, frit for at aftale en bestemt frekvens for udlevering af oplysninger.

4.4 Fordeling af årligt supplerende vederlag

Dansk Musiker Forbund (DMF) er positiv overfor, at lovforslaget overlader det til den godkendte forvaltningsorganisation at fordele det årligt supplerende vederlag på individuel basis. I den forbindelse ønsker DMF, at det udgår af lovens bemærkninger, at principper for fordeling af vederlag for forældrelose værker kan anvendes, idet sætningen forekommer DMF uforståelig.

Kulturministeriets bemærkninger

Hensigten med den omtalte bemærkning er at tydeliggøre, at i de tilfælde, hvor de udøvende kunstnere, som har medvirket på en lydoptagelse, er uidentificerbare, kan den godkendte forvaltningsorganisation vælge at fordele det årligt supplerende vederlag på samme vis, som midler fordeles til andre forældrelose værker. Udgangspunkt er fortsat, at det årligt supplerende vederlag skal fordeles på individuel basis. Derfor er der i lovforslaget mulighed for, at den godkendte forvaltningsorganisation kan indhente de nødvendige oplysninger hos fremstilleren af lydoptagelsen, så individuel fordeling kan ske i videst mulige omfang. Kulturministeriet tager DMF's hørings svar til efterretning og foretager derfor en præcisering af den nævnte sætning i bemærkningerne således: "Såfremt det ikke er muligt at identificere de studiemusikere og ikke-krediterede kunstnere, som har medvirket ved en lydoptagelse, kan de eksisterende principper for fordeling af vederlag til forældrelose værker finde anvendelse ved fordelingen af det årligt supplerende vederlag".

4.5 Årligt supplerende vederlag for offentliggjorte værker

Gramex udtrykker i sit hørings svar støtte til lovforslagets bemærkninger om, at Gramex vil være i stand til at løfte opgaven, som den forvaltningsorganisation, der administrerer og fordele det årligt supplerende vederlag til kunstnerne. Dog påpeger Gramex, at forvaltningsorganisationen i dag alene varetager vederlagsrettigheder i forbindelse med offentlige fremførelser af udgivne lydoptagelser – men ikke offentliggjorte lydoptagelser. Derfor vil det, ifølge Gramex, være forbundet med øgede udgifter at påtage sig opgaven med at administrere og fordele det årligt supplerende vederlag. Gramex henviser i sit hørings svar til, at disse merudgifter bør afklaret i tæt dialog med Kulturministeriet.

Kulturministeriets bemærkninger

Gramex er den mest nærliggende forvaltningsorganisation til at varetage administrationen og fordelingen af det årligt supplerende vederlag, idet Gramex allerede i dag administrerer og fordele vederlag til udøvende kunstnere. For så vidt angår afklaring af de meromkostninger denne opgave måtte medføre for Gramex, skal Kulturministeriet henvise til, at det fremgår af lovforslagets specielle bemærkninger til § 1, nr. 5, at disse merudgifter vil skulle dækkes af de midler, som er hensat til fordeling som årligt supplerende vederlag.

For at sikre klarhed omkring dette vil Kulturministeriet foretage følgende præcisering i bemærkningerne (ny tekst er understreget). "Den forvaltningsorganisation, som skal udbetale og administrere det årligt supplerende vederlag, vil i sagens natur have visse anlægs- og driftsudgifter forbundet med at varetage administrationen og fordelingen af

de hensatte midler til de årligt supplerende vederlag. Disse udgifter vil skulle dækkes af de hensatte midler.”

4.6. Radio- og tv-foretagenders pligt til at betale årligt supplerende vederlag
 Det fremgår af DRs høringssvar, at DR ikke finder, at det er hensigtsmæssigt, at lovforslagets bestemmelser om årligt supplerende vederlag omfatter radio- og tv-foretagender. Såfremt dette måtte være tilfældet, henstiller DR til, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at en udøvende kunstner som modtager royalty eller genudsendelsesvederlag ikke er omfattet af retten til årligt supplerende vederlag.

Kulturministeriets bemærkninger

Som nævnt ovenfor i afsnit 3.6. giver direktivets bestemmelser ikke mulighed for at undtage radio- og tv-foretagender fra lovforslagets bestemmelser, herunder bestemmelser om årligt supplerende vederlag. Det fremgår af lovforslagets bestemmelser, at retten til årligt supplerende vederlag tilfalder udøvende kunstnere, som har overdraget deres rettigheder mod betaling af et engangsvederlag. For så vidt angår fortolkningsbidrag til forståelsen af ”engangsvederlag” fremgår det allerede af lovforslagets bemærkninger at: ”Hvorvidt der i en konkret overdragelsesaftale er aftalt engangsvederlag eller løbende vederlag må bero på en konkret vurdering af den enkelte aftale. Der vil dog typisk ikke være tale om engangsvederlag, når der er aftalt royaltybetaling. Ligeledes vil der ikke være tale om et engangsvederlag i de situationer, hvor en kunstner, som ansat, får en fast månedlig løn, pension mv. fx hos et radio- tv-foretagende.”

5. Overgangsregler

5.1. Overgangsregel om genforhandling af eksisterende overdragelsesaftaler
 Lovforslagets § 2, stk. 2, fastsætter, at overdragelseskontrakter indgået inden den 1. november 2013, som giver den udøvende kunstner ret til løbende vederlag, skal kunne genforhandles, når der er gået 50 år fra den første udgivelse, eller såfremt udgivelse ikke har fundet sted, når 50 år er forløbet efter, at lydoptagelsen blev offentliggjort. IFPI Danmark anfører, at det bør tydeliggøres i bemærkningerne til denne bestemmelse, at genforhandling af kontrakter i henhold til denne bestemmelse, bliver foretaget med det formål, at kontrakterne evt. opdateres, så de afspejler indholdet af lovforslagets bestemmelser vedrørende kontraktforhold – fx ændringer af kontraktens bestemmelser vedrørende forudbetaling og kontraktmæssige fradrag.

Kulturministeriet

Kulturministeriet tager det indkomne høringssvar fra IFPI Danmark til efterretning og foretager følgende tilføjelse i bemærkningerne: ”Endelig kan det inddrages, at genforhandling kan ske med det formål at opdatere kontrakterne, så de afspejler indholdet af indeværende lovforslags bestemmelser vedrørende ændringer af kontraktens bestemmelser om forudbetaling og kontraktmæssige fradrag.”

5.2. Formulering af overgangsregel om genforhandling

Dansk Musiker Forbund (DMF) nævner i sit høringssvar, at ordet ”kontrakter” i lovudkastets § 2, stk. 2, bør erstattes med udtrykket ”aftaler og overenskomster”. Baggrunden er ifølge DMF, at en række overenskomster mellem musikudøvere og DR indehol-

der bestemmelser, som fastslår, at den udøvende kunstners ret til vederlag bortfalder, når 50 år er forløbet efter det år, hvor optagelsen/live udsendelsen fandt sted. DMF vil på baggrund af lovforslaget gerne have mulighed for at genforhandle disse vilkår i lyset af den forlængede beskyttelsestid.

Samrådet for Ophavsret udtrykker i sit høringssvar glæde over, at lovforslagets § 2, stk. 2 giver mulighed for at genforhandle både individuelle og kollektive aftaler.

Kulturministeriets bemærkninger

I forhold til DMFs ønske om at erstatte ordet "kontrakter" med "aftaler og overenskomster", er det Kulturministeriets vurdering, at en sådan ændring af lovforslagets ordlyd ikke vil være hensigtsmæssig, idet selve direktivet anvender ordet "kontrakter". Derfor fastholdes den nuværende formulering af lovforslagets § 2, stk. 2 for at undgå fortolknings tvivl.

6. Øvrige bemærkninger

6.1. Udvidelse af Ophavsretslicensnævnets kompetence

Dansk Musiker Forbund (DMF), Dansk Artist Forbund (DAF) og Samrådet for ophavsret anfører i deres høringssvar, at Ophavsretslicensnævnets kompetence bør udvides til også at kunne afgøre tvister, hvor en udøvende kunstner og en producent ikke kan nå til enighed ved genforhandling af en kontrakt om overdragelse af rettigheder mod betaling af løbende vederlag. Derudover ønsker DMF, at Ophavsretslicensnævnet skal have kompetence til at afgøre tvister, hvor der er usikkerhed om, hvorvidt et musikværk og en tekst er skabt specifikt til hinanden. Baggrunden for disse ønsker er, at Ophavsretslicensnævnet er kendetegnet ved stor sagkundskab og hurtig sagsbehandling.

Kulturministeriets bemærkninger

De tvister, som DMF, DAF og Samrådet for Ophavsret ønsker inddraget for Ophavsretslicensnævnet, er af en anden karakter end de tvister, som Ophavsretslicensnævnet behandler i dag.

De tvister, som ønskes inddraget, handler om rettigheders eksistens, levetid og ejerskab, hvorimod de nuværende tvister i Ophavsretslicensnævnet handler om størrelsen af vederlag for brug af rettigheder. Det er Kulturministeriets vurdering, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at udvide nævnets kompetence til at omfatte de to områder, fordi det vil være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at udvide nævnets kompetence til at omfatte områder, som handler om bevisbyrdevurderinger. Sager om bevisbyrdevurderinger behandles normalt af domstolene.

Desuden er der tale om tvisttyper, som ligger udenfor nævnets nuværende virkeområde. Det vil således medføre en væsentlig ændring af nævnets virkeområde - og eventuelt rejse spørgsmål om, hvorvidt alle tvister om ophavsrettigheder skulle henhøre under nævnets kompetence. Endelig vil det medføre en væsentlig forøgelse af den administrative byrde forbundet med Ophavsretslicensnævnet, herunder sekretariatsbetjening. I lovforslaget henvises derfor til, at disse tvister må løses ved domstolene, hvilket Kulturministeriet må fastholde.

6.2. Øgede udgifter for erhvervsliv og kulturinstitutioner

DKPK og DILEM anfører i deres høringssvar, at det følger af lovforslaget, at betaling for brug af beskyttede værker vil blive forøget til 70 øre pr. minut. Ifølge DKPK og DILEM bør Kulturministeriet ved fremtidige forhandlinger om økonomisk tilskud tage hensyn til de øgede udgifter, som foreningernes medlemsstationer måtte have, grundet lovforslaget.

Danske Teatres Fællesorganisation (DTF) og Det Kongelige Teater påpeger i deres høringssvar, at forlængelse af beskyttelsestiden for udøvende kunstneres ret til lydoptagelser af disses fremførelser samt harmoniseringen af beregningen af beskyttelsestiden for musikstykker med tekst vil medføre øgede udgifter for teatrene afhængigt af teatrenes repertoire.

Kulturministeriets bemærkninger

Det udkast til lovforslag, som har været sendt i høring, indeholder ikke en regulering af størrelsen af det normale vederlag for brug af beskyttede værker. Når DKPK og DILEM henviser til, at det følger af lovforslaget, at betalingen for brug af beskyttede værker vil blive forøget til 70 øre pr. minut, må det bero på en misforståelse. Lovforslaget regulerer ikke størrelsen af normale vederlag. Lovforslaget fastsætter, at såfremt en fremstiller af lydoptagelsen opnår en indtægt fra et beskyttet værk i den forlængede beskyttelsestid (fra 50-70 år), så skal fremstilleren sætte 20 % af denne indtægt til side til betaling af et årligt supplerende vederlag til den/de udøvende kunstnere, som har medvirket på lydoptagelsen. Såfremt fremstilleren ikke har nogen indtægt, fordi der ikke er nogen kommerciel interesse for lydoptagelsen, vil der altså ikke ske udbetaling til den udøvende kunstner. Retten til årligt supplerende vederlag følger af direktivet.

Det er korrekt, når DTF og Det Kongelige Teater anfører, at lovforslaget kan føre til en merudgift for teatrene mv. såfremt de anvender værker og lydoptagelser, som med lovforslaget får en forlænget beskyttelsestid, i deres repertoire. Omfanget af denne merudgift afhænger imidlertid fuldstændig af omfanget af brugen af beskyttede værker og lydoptagelser, som det ligger det enkelte teater frit for at vælge at benytte.

6.3. Henvisning til gældende § 62, stk. 2 i lovudkastets bemærkninger afsnit 5.1.

Gramex undrer sig over henvisningen til ophavsretslovens § 62, stk. 2 i lovforslagets bemærkninger afsnit 5.1.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet kan konstatere, at der er tale om en trykfejl, da den korrekte henvisning er § 65, stk. 4. Kulturministeriet justerer lovforslaget i overensstemmelse hermed.

6.4. Rapport om evt. behov for forlængelse af beskyttelsestiden i AV-sektor

Såvel Samrådet for Ophavsret som Dansk Skuespillerforbund påpeger, at direktivets artikel 3 forpligter Kommissionen, Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg til senest den 1. januar 2012, at forelægge en rapport med en vurdering af det eventuelle behov for en forlængelse af beskyttelsestiden for ud-

øvende kunstnere og producenter i den audiovisuelle sektors rettigheder. I november 2012 foreligger denne rapport endnu ikke. Kulturministeriet opfordres til at drøfte problemstillingen med de relevante instanser i EU.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet er opmærksomt på, at den lovede rapport om AV-sektorens eventuelle behov for forlængelse af beskyttelsestid endnu ikke foreligger og tager høringssvarenes opfordring til efterretning.

Bilag I

Oversigt over indkomne hørings svar

Skrevet med fed: Kommentarer

Andre: Ingen kommentarer

1. Rigsrevisionen	1. november 2012
2. Dansk Industri	5. november 2012
3. Den Kristne Producentkomité	5. november 2012
4. DILEM	5. november 2012
5. Erhvervsstyrelsen	6. november 2012
6. Biblioteksparaplyen	8. november 2012
7. Dansk Musiker Forbund	9. november 2012
8. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	12. november 2012
9. Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening	13. november 2012
10. Retorkollegiet for de kunstneriske og kulturelle uddannelser	14. november 2012
11. Patent- og Varemærkestyrelsen	14. november 2012
12. Datatilsynet	15. november 2012
13. Dansk Skuespillerforbund	15. november 2012
14. Danske Teatres Fællesorganisation	15. november 2012
15. Det Kongelige Teater	15. november 2012
16. Finn Aarup Nielsen	16. november 2012
17. Telenor	16. november 2012
18. Danske Universiteter	16. november 2012
19. Dansk Artist Forbund	16. november 2012
20. Danske Medier	16. november 2012
21. IFPI Danmark	16. november 2012
22. Dansk Folkeoplysnings Samråd	16. november 2012
23. Bibliotekarforbundet	16. november 2012
24. Gramex	16. november 2012
25. Advokatrådet	16. november 2012
26. Koda	16. november 2012
27. Danmarks Radio	19. november 2012
28. Danske Advokater	19. november 2012
29. Kulturstyrelsen	21. november 2012
30. Samrådet for Ophavsret	23. november 2012

Maj Vestergaard K-Hafstrøm
Departementet